

ትዕዛዝቲ ዑደተይ ኣብ ሃገረ ኤርትራ

ጋዜጠኛ ጸጋይ ሓድሽ

20-09-2018 መቐለ

ኣስመራ ተወሊደ ዝግበኹላን ክሳብ ዓስራይ ክፍሊ ዝተምሃርኩላን እያ። ዝተረፈ ትምህርተይ ኣብ መበቆላይ ወለደይ ዝኸነት ትግራይ ኢትዮጵያ እየ ዛዚመ። እምበኣርከስ ንኤርትራ ድሕሪ 20 ዓመታት ንኸልተ መዓልቲ ተዘዋዊረ ሪኤያ።

ኤርትራ ድሕሪ 20 ዓመት፡- ነታ ተወሊደ ዝተምሃርኩላ ኤርትራ መስከረም 2/2011 ዓ.ም ድሕሪ 20 ዓመታት ተመሊሰ ሪኤያ። ብሰንዓፈ ክሳብ ባፅዕ ካብ ኣስመራ ክሳብ ዓዲኻላ በዪሒያ። እታ ዝፈልግ ስልጥንቲ ሃገር ደቂሳ እያ ጸኒሓትኒ። ለጥ ኢላ ደቂሳ። ብምድኻማ ሓዚነን ሞራሊይ ተተንኪፉን። ስልጡንን ለባምን ህዝቢ ኤርትራ ናይ ኢዱ ኣይረኸበን። ሰኣን መስተውዓልቲ ፖለቲከኛታት መራሕቲ ህዝቢ ኤርትራ ገዝኡ ዘይኮነስ ህይወቱ ኣህገሩ ረኸብዮ። ገዝኡ ዘህገረስ ተመሊሱ ሰሪሑን ጽዒሩን ይሃንጸ። ህይወቱ ዘህገረ ግን ከመይ ኣቢሉ ይመልሶ? ህይወት ከም ክሪ ካሴት ንድሕሪት ምምላስ ዝከኣል ኣይኮነን። ህይወት ሓንትን ዘይትድገምን እያ።

ከተማ ኣስመራ፡- ኣስመራ ፈዚዛ እያ። ኣስመራ እርጋን ዝተጻዕና ትመስል። ኣስመራ ንነበርታ ተስፋን ብርተዐን ትህብ ኮይና ኣይጸንሐትንን። ብርክት ዝበሉ ለጋልግን መላምልን መናእሰይ ብስንኪ እቲ ዝሓለፈ ኩናት ሕድሕድ ሰንኪሎም ምርኩዝ ተደጊፎም እንትጓዓዙ ሪኤ ጉህዩን ሓዚነን። ድማ እኮ ትርጉም እትሰእነሉ ስንክልና እዩ። ነበርቲ ኣስመራ ነቲ ተስፋ ዝሰኣኑሉ ናብረኡም ንጊዚኡ ንምርሳዕ ናብ ቢራ መሎቲ ኣረቂ ሓዊሶም ሰትዮም ሰኺሮም ክድቅሱ ምርኣይ መግንጣኻ ይቐርጽ። ድማስ ኣብያተ መስተ ኣቲኻ ከምድላይካ ሽጋራ ምትኻኽ ከም ሕጊ ከተማታት ትግራይ ዘኸሰስን ዘቐጽዕን ኣይኮነን። ኣስመራ ነዚ ነውሪ ክትእርምዮ ክእረም ይግባእ። ካብ ኣስመራ ናብ ባጽዕ ዝወስድ መንገዲ ሒዝኻ እሳካሪኮ (መእከቢ ጉሓፍ ከተማ ኣስመራ) ክትሓልፍ ዝነድፈካ ጨና ዕውልውል የምጸኣልካ። ኣስመራ ጽርይቲ እያ። ጽሬት ኣብ ክትምና ዓብዪ ሃፍቲ እዩ። እዚ ጸቡቕ ጸጋኣ ከተማታት ትግራይ ከም ተሞኩሮ ቅሰመኡ።

ኣብ ዙሪያ እንዳ ግርያም ኣስመረይቲ ዝተዓዘብኩዎ ሕሱም ድኸነት ብምንታይ ቃላት ክገልጹ? ኣዴታት ምስ ቆልዑተን ብስእነት መንበርን ብሕጽረት ዝብላዕን ዝስተን ገጸንን ኣካላተንን መጽዊቱ ሪኤ ንውሽጢ ነቢዐ። ናብ ከተማ ባጽዕ ወሪድና። በሪ ደጋዊ ንግድን መዕረፊ መራኽብ ብምኻና ብድምቀታን በዝሒ ተገልገልታን ሰባን መርገጺ እግሪ ክትሰእነላ ትጽቢያ ባፅዕ ብዋሕዲ ሰብ ተጠቐዓ መቓብር ትመስል። ህሉው ዘይኮነስ ሕሉፍ ፍጻመ ዝውገዕሉ ጽምዋ መቓብር። ድማሲ ፍላንሳታት (ሰራሕተኛታት ምትሕልላፍ ኣቐሑ ወደብ) ከተማ ባጽዕ ብሎቕመጽመጽ ዝሕመዩ ሊያቡ እዮም በሉዋቶም። ምክንያቱ ድማ እታ ወርሓዊ መሃየኦም ስለዘይትኣኸሎምስ ካብ መርከብ ካብ ዝራገፍ ኣቐሑ ብምትራፍ እዮም ዝምልኡዎ ተብሃልና።

ኣብ ዙሪያ ከተማ ባጽዕ ዝነብሩ ኣባላት ብሄር ራሻይዳ ሓያላትን ዓመጽትን ብጉጅለ ዘጥቅዑን ምኻናም ሓበሬታ ረኸብና። ኣብ ደንደስ ጎርጎሱም ክሕምብስ ዝኸይድ ሳላሳ ናቕፋ ብምክፋል ኣብ ልዕሊ ግመሎም ተሰቐልካ ክትሰኣል ፍቐድ እዩ። ኣባላት ብሄር ራሻይዳ ክሳብ ሕዚ ኣብ ሰበኽ ሳግም ናብረኡም እዮም ዘለው እም ኣይተምሃሩን። ሃገራዊ ኣገልግሎት ንምብርካት ናብ ሳዋ ኸይዱ እንትበሃሉ ኣምንጉዮም ጠፊኦም ናብ ናብረኡም ከምዝምለሱ እውን ተሓቢሩልና።

ወግዕታት ብዛዕባ ፕረሲደንት ኢሳይያስ:- ብዛዕባ ፕረሲደንት ኢሳይያስ አፈወርቂ ካብ ዝሰማዕኹዎን ዘረባታት እተን ክልተ ብጣዕሚ አግሪመናለይ።

ወግዒ ሓደ:-ፕረሲደንት ኢሳይያስ መንበሪኡ ገጀረት ንእሽተይ ጥቓ ራድዮ ሞሪናዮ ዝብሃል ቦታ እዩ። ሓደ መዓልቲ ናይ ገዝኡ ማይ ቡንባ ተበላሽያቶ ዘወርዩ ሸቃሎ ይዋፈሩ። ብኸእለቶም የወርዩሉ። ነዚ ዝተዓዘበ ኢሳይያስ አፈወርቂ ነቶም ሰራሕተኛታት ኣብ ገዝኡ ንእንግዶት ድራር ይጽውዖም። ሰራሕተኛታት ብዝቐረበሎም እንግዶት ድራር ተደናጊዖም ብ' መዓዝ ትመስየልና' ይጭነቹ። ' ናብ መንበሪ እንዳ ፕረሲደንት ኢሳይያስ እንታይ ሒዝና ንኸድ' ዝብል እውን ተወሳኺ መርዘን ርእሲ ይኸኖም። ሰዓት ቆጻሮ ኣኸላ ' ዘለካ ተወከፍ' እዩ'ም ኣረቂ ሒዞም ይኸዱ። ኣብ መንበሪ እንዳ ፕረሲደንት ኢሳይያስ ተኸሺኑ ብዝተሰርሐ ጸብሒ ዓደስ (ብርሰን) ድራር ቀሪቡሎም ሕትም ኣቢሎም ይበልዑ። ኣመስጊናም ክወፁ ክብሉ ፕረሲደንት ኢሳይያስ ' በሉ ዘምጸእኹምዎን ኣረቂ ሒዝኩምዎን ኪዱ' ይብሎም። እቶም ሰራሕተኛታት ማይ ኣገልግሎት እውን ኣመስጊናም ኣረቆም ሒዞም ምርቅፍ።

ወግዒ ክልተ:- ህዝቢ ከተማ ኣስመራ ፕረሲደንት ኢሳይያስ ኣብ ገጀረት ንእሽተይ ኣብ እትርከብ ንዕኡ ዘይትምጥን ገዛ ምንባሩ ኣተሓሳሲቡዎ፣ ኣብ ከባቢ ማይጭሆት ዝምጥኖ በዓል ደብሪ ገዛ ክሰርሐሉ ብሕቡእ ምንቅስቓስ ጀሚሩ። ህንፀት ናይቲ ገዛ ብሕቡእ እናተኸየደ እንተሎ ሓበሬታ ናብ እዝኒ ፕረሲደንት ኢሳይያስ በጺሑ። ፕረሲደንት ኢሳይያስ ተቐጠዑ ' ዝጀመርኩምዎ ብህጹጽ ደው ኣብሉዎ' ዝብል ቀጠን ትእዛዝ ሂቡ። ካብታ ዕለት ጀሚሩ ህንጻት እቲ ገዛ ጠጠው ኢሉ መድፍኢ ንሓፍን ኮይኑ ይርከብ ተባሂሉ ተነገሩና።

ናይዘን ወግዕታት ትርጉም ፕረሲደንት ኢሳይያስ ካብ ስርቅን ጦልቆምቆምን ዝረሓቐ ንጽህ መራሒ እዩ ንምባል እዩ። መግለጺ ንጽህ መሪሕነት ግን እዚ ድዩ?

- እቲ ንልዕሊ 27 ዓመታት ንብሕቲ ስልጣን ገቢትካ ንልዕሊ 3 ሚሊዮን ህዝቢ ኤርትራ ምብዓል፣
- ሃገር ብዘይቁዋም (ሕገ-መንግስቲ) ምምራሕ፣
- ሃገር ካብ ሓደ ንላዕሊ ፖለቲካዊ ውድብ ክትሸከም ኣይትኸእልን ኢልካ ፖለቲካዊ ውዳብ ምኸልካል፣
- ምስ ኩሎም ጎረባብቲ ብዓጸበ ቀለለ ምጉናጽ፣ - ህዝቢ ኤርትራ ኣደዳ ሞትን ስደትን ምግባር፣
- ዕብዩት ከተማታት ኤርትራ ክንዲ ንቕድሚት ንድሕሪት ምጉታት፣ - ንሃገር ብቐጠባዊ ሃሲዮ ምድዓኽ፣ እምባኣር ፖለቲካዊ ሌብነት ኣይኮነን?

ብዝኾነ ዝሓለፈ ሓሊፉ ድፋዕ 'ኣይኩናት ኣይሰላም' ፈሪሱ ህዝብታት ተሓዋዊሶም ኣለው። ዝሓለፈ ጥፍኣት ንምእራም ንምክሕሓስን ጊዜ ዘይህብ ዕዮ ገዛ ኣለና። እንተ ተግባራት ፕረሲደንት ኢሳይያስ ጉዳይ ግን ጽባሕ ድሕሪ ጽባሕ ታሪኽ ጸብጸቡ ከቕርበልና እዩ።

ጋዜጠኛ ጸጋይ ሓድሽ ዝረእኹን ዝሰማዕኹን ብኸምዚ ምዝርጋሕካ ዋላ ሞያኻ ይኸን ግን ነመስግነካ። "ንሕና ንሱ" ካብዚ ሓቂዚ ገለ ወሲዶም ምስ ነብሶም ክዕረቑ ድማ ተስፋ ንገብር።

ድምጺ ሰላምን ደሞክራሲን ኤርትራ 20 መስከረም 2018